ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ

<u>ଜେ ସି ଆର୍ ଏଲ୍ ଏ ସଂଖ୍ୟା 95/2006</u>

କାମଚଳା ଅତିରିକ୍ତ ଦୌରା ବିଚାରପତି, (ଏଫ୍.ଟି.ସି-II), କେଉଁଝରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏସ୍.ଟି. ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 33/68/2006ରେ ପାରିତ 02.09.2006 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଏକ ଆବେଦନ **।**

ସାମା ମୁଣ୍ଡା ...... ଆବେଦନକାରୀ

-ବନାମ-

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ...... ଉତ୍ତରଦାତା

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ - ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସତ୍ୟନାରାୟଣ ମିଶ୍ର (4)

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ - ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୋନକ ମିଶ୍ର
ଅତିରିକ୍ତ ସ୍ଥାୟୀ ଅଧିବକ୍ତା

HIGH COURT
ORISSA

ଉପସ୍ଥିତ :

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଏସ୍. କେ. ସାହୁ

ଏବଂ

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ଦାଶ

ଶୁଣାଣି ଏବଂ ରାୟ ତାରିଖ : 20.11.2023

ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ଦ୍ୱାରା: ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା (ଏହା ପରେ 'ଆଇ.ପି.ସି.')ର ଧାରା 302 ଏବଂ 201 ଅଧୀନରେ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀ ସାମା ମୁଣ୍ଡା, ଏସ୍.ଟି. ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା

33/68/2006 ରେ କାମଚଳା ଅତିରିକ୍ତ ଦୌରା ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି (ଏଫ୍ ଟି ସି-II), କେଉଁଝରଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏହି ଅଭିଯୋଗରେ ବିଚାରର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲେ ଯେ, 28.12.2005 ତାରିଖରେ ପ୍ରାୟ 5ଟା ସମୟରେ ସେ ଜଣେ ସାକ୍ରି ମୁଣ୍ଡା (ଏହା ପରେ 'ମୃତକ') ଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏପରି ଅପରାଧ ହୋଇଛି ବୋଲି ଜ୍ଞାତ ହେବା ପରେ, ସେ ନିଜକୁ ଆଇନଗତ ଦଣ୍ଡରୁ ବଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ମୃତକଙ୍କ ଶବକୁ, ସୁନା ମୁଣ୍ଡା (ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.3)ଙ୍କ ପଛ ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ ଫିଙ୍ଗି ଦେଇ ଉକ୍ତ ଅପରାଧ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ପ୍ରମାଣକୁ ନଷ୍ଟ କରିଦେଇଥିଲେ ।

ବିଚାର କରୁଥିବା ଜିଲ୍ଲା ନ୍ୟାୟାଳୟ 02.09.2006 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଉପରୋକ୍ତ ଅଭିଯୋଗରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡ ଏବଂ 5000/- ଟଙ୍କା (ପାଞ୍ଚ ହଜାର ଟଙ୍କା) ଜୋରିମାନା ଦେବାକୁ ତଥା ଏହାର ଅନାଦେୟରେ, ଆଇପିସିର ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ବର୍ଷ ପାଇଁ କଠୋର କାରାବାସରେ ରହିବାକୁ ଏବଂ ତିନି ବର୍ଷ ପାଇଁ କଠୋର କାରାବାସରେ ରହିବାକୁ ଏବଂ ଟ. 1000-(ଏକ ହଜାର ଟଙ୍କା) ଜୋରିମାନା ଦେବାକୁ, ଏହାର ଅନାଦେୟରେ, ଆଇ.ପି.ସି.ର ଧାରା 201 ଅନୁଯାୟୀ ତିନି ମାସ ପାଇଁ କଠୋର କାରାବାସରେରେ ରହିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଉଭୟ ମୂଳ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଏକାସାଙ୍ଗରେ ଚାଲିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇ ଥିଲା ।

ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ମାମଲା:

2. ଗୋପାଳ ମୁଣ୍ଡା (ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 1) ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନୟାକୋଟ ପୋଲିସ ଥାନାର ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ 30.12.2005 ତାରିଖରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ମୌଖିକ ବିବୃତି ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷଙ୍କ ମାମଲା ହେଉଛି ଏହିକି ଯେ, 29.12.2005 ମସିହାରେ ଅପରାହ୍ଣ ପ୍ରାୟ 5 ଟା ସମୟରେ, ଯେତେବେଳେ ସେ ତାଙ୍କ ବଳଦ ଖୋଜୁଥିଲେ,

ସେତେବେଳେ ସେ ସୁନା ମୁଣ୍ଡା (ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3) ଙ୍କର ପଛ ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ ଜଣେ ମହିଳାଙ୍କ ମୃତଦେହ ପଡ଼ିଥିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ସେ ଶବ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ, ସେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଥିଲେ ଯେ ଏହା ମୃତକଙ୍କ ଶବ ଅଟେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଉପରେ ରକ୍ତସ୍ରାବ ଜନିତ କ୍ଷତ ଥିଲା । ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 1 ତୁରନ୍ତ ୱାର୍ଡ ସଦସ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଏହା ବିଷୟରେ ଜଣାଇଲେ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ 28.12.2005 ତାରିଖରେ ଅପରାହ୍ନ ପ୍ରାୟ 05.00 ସମୟରେ, ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କ ଭିଣୋଇଙ୍କ ଘରକୁ *ସୁଧି କ୍ରିୟାରେ* ଯୋଗଦେବାକୁ ଆସିଥିଲେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ କାହିଁକି ତାଙ୍କୁ 'ଡାହାଣୀ' ବୋଲି ଡାକୁଛନ୍ତି ବୋଲି ମୃତକଙ୍କ ସହ ମୁହାଁମୁହିଁ ହୋଇଥିଲେ । ଏପରି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ନେଇ, ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ମୃତକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଝଗଡ଼ା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏପରି ଝଗଡ଼ା ସମୟରେ, ମୃତକଙ୍କୁ ଲାଠି ଦ୍ୱାରା ଆକ୍ରମଣ କରାଯାଇଥିଲା, ସେହିପରି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଭିଣୋଇଙ୍କ ଘର ଭିତରେ ଟାଙ୍ଗିଆ ମାଧ୍ୟମରେ ମଧ୍ୟ ଆକ୍ରମଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ହତ୍ୟା ପରେ, ମୃତକଙ୍କ ଶବକୁ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3 ଙ୍କ ଘରର ପଛ ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ ଫିଙ୍ଗି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ଘଟଣା ସ୍ଥଳରୁ ପୋଲିସ ଥାନାକୁ କୌଣସି ସଠିକ୍ ଯୋଗାଯୋଗ ନଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଏକ ପାହାଡ଼ିଆ ଅଞ୍ଚଳ ଥିଲା ଏବଂ ବନ୍ୟ ପଶୁମାନଙ୍କ ଭୟ ଥିଲା, ତେଣୁ ଏହି ମାମଲାଟି ତୁରନ୍ତ ପୋଲିସ ଥାନାରେ ସୂଚିତ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ଯେଉଁଥିପାଇଁ ମୃତଦେହକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.9 ତ୍ରିଲୋଚନ ନାୟକ, ନୟାକୋଟ ପୋଲିସ ଥାନା ଅଧୀନରେ ଥିବା ବଂଶପାଳ ଫାଣ୍ଡୀ ଅଧିକାରୀ ଏ.ଏସ୍.ଆଇ, ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.1ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ମୌଖିକ ବିବୃତି ଆଧାରରେ ଏହି ବିବୃତିକୁ ଲିଖିତ ଭାବରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ବିବୃତି ଅର୍ଥାତ୍ 30.12.2005 ତାରିଖର ନୟାକୋଟ ପି.ଏସ୍. ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 31 ଆଧାରରେ, ନାୟକୋଟ

ଥାନା ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 9 ମାମଲାର ତଦନ୍ତ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ତଦନ୍ତ ସମୟରେ, ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 9 ସୂଚନାଦାତାଙ୍କୁ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ, ଘଟଣାସ୍ଥଳ ପରିଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ, ଘଟଣାସ୍ଥଳ ମାନଚିତ୍ର (ଅନୁଲଗ୍ନକ 4) ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ, ଅନ୍ୟ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଠିକଣା ଜାଣିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସେହି ଦିନ ସେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । 31.10.2005 ତାରିଖରେ, ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 9 ପୁନର୍ବାର ଘଟଣାସ୍ଥଳ ପରିଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆଉ କିଛି ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ, ମୃତଦେହ ଉପରେ ଅପମୃତ୍ୟୁ ତଦନ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅନୁଲଗ୍ନକ 5 ଅନୁଯାୟୀ ତଦନ୍ତ ବିବୃତିକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ମୃତଦେହକୁ ଶବ ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ପଠାଇଥିଲେ । ସେହି ଦିନ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଗିରଫ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଭିଣୋଇ ସମର ମୁଣ୍ଡାଙ୍କ ଘରୁ, ଜବତ ତାଲିକା ଅନୁଲଗ୍ନକ 8 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ପରେ ଗୋଟିଏ ବାଉଁଶ ଲାଠି ଏବଂ ଗୋଟିଏ କୁରାଢ଼ୀ ଜବତ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହି ଦିନ, ପ୍ରାୟ 01.45 ଅପରାହ୍ନ ସମୟରେ, ଜବତ ତାଲିକା ଅନୁଲଗ୍ନକ 9 ଅନୁଯାୟୀ ଘଟଣାସ୍ଥଳରୁ ରକ୍ତ ଦାଗଯୁକ୍ତ ମାଟି ଏବଂ ନମୁନା ମାଟି ଜବତ କରାଯାଇଥିଲା । ଜବତ ତାଲିକା ଅନୁଲଗ୍ନକ 10 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଧଳା ରଙ୍ଗର ଫୁଲ ସାର୍ଟ ମଧ୍ୟ ଜବତ କରାଯାଇଥିଲା । କନେଷ୍ଟବଲଙ୍କ ଜରିଆରେ ରକ୍ତ ନମୁନା ଓ ନଖ ଖଣ୍ଡ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସି.ଏଚ୍.ସି., ବଂଶପାଳକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପଠାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଜବତ ତାଲିକା ଅନୁଲଗ୍ନକ 12 ଅନୁଯାୟୀ ଶବ ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦ ପରୀକ୍ଷା ପରେ କନଷ୍ଟେବଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ପରେ ମୃତକଙ୍କ ପିନ୍ଧିଥିବା ପୋଷାକକୁ ଜବତ କରାଯାଇଥିଲା । ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 9, ଶବ ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦ କରିଥିବା ଡାକ୍ତର

(ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 8) ଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହୃତ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ଦ୍ୱାରା ମୃତକଙ୍କ ଆଘାତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ବିଷୟରେ ପଚାରିଥିଲେ ଏବଂ ସେ ଅନୁଲଗ୍ନକ 3 ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଶ୍ନ ବିବରଣୀ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 9, ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ପି. ଏମ୍. ବିବୃତି (ଅନୁଲଗ୍ନକ 2) ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏସ୍.ଡି.ଜେ.ଏମ୍. କେଉଁଝର ସମ୍ମୁଖରେ ଅନୁଲଗ୍ନକ ପଦାର୍ଥଗୁଡ଼ିକୁ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଏସ୍.ଏଫ୍.ଏସ୍.ଏଲ୍., ରସୁଲଗଡ଼, ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ପଠାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅନୁଲଗ୍ନକ 15 ମାଧ୍ୟମରେ ସି. ଇ. ବିବୃତି ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲେ । 27.02.2006 ତାରିଖରେ, ନାୟକୋଟ ପୋଲିସ ଥାନାର ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ଅଧିକାରୀ, ତଦନ୍ତର ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ 17.03.2006 ତାରିଖରେ ତଦନ୍ତ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ, ସେ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା 302 ଏବଂ 201 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଦୋଷାରୋପ ଫର୍ଦ୍ଦ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ।

ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁପାଳନ ପରେ ଏହି ମାମଲା ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ସୁପର୍ଦ୍ଦ ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଠାରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଉପରୋକ୍ତ ଭାବରେ ଦୋଷାରୋପ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଯେହେତୁ ସେ ଅଭିଯୋଗକୁ ଖଣ୍ଡନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଦୋଷୀ ନୁହେଁ ବୋଲି ନିବେଦନ କରିଥିଲେ, ତେଣୁ ତାଙ୍କ ଅପରାଧ ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ଦୌରା ବିଚାର ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଆଶ୍ରୟ ନିଆଯାଇଥିଲା ।

<u>ଅଭିଯୋଗ ପକ୍ଷର ସାକ୍ଷୀ ଏବଂ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ବସ୍ତୁ :</u>

3. ଶୁଣାଣି ସମୟରେ ନିଜର ମାମଲାକୁ ପ୍ରମାଣିତ କରିବା ପାଇଁ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ନଅ ଜଣ ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ ।

ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 1, ଗୋପାଳ ମୁଣ୍ଡା ହେଉଛନ୍ତି ମୃତକଙ୍କ ପୁତୁରା ଏବଂ ଏହି ମାମଲାର ସୂଚନାଦାତା । ସେ କହିଥିଲେ ଯେ 2005 ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ମାସର ଶେଷ ଆଡ଼କୁ ଗୁରୁବାର ଅପରାହ୍ନ ପ୍ରାୟ 4ଟା ସମୟରେ ସେ ତାଙ୍କର ଦୁଇଟି ବଳଦକୁ ଖୋଜୁଥିବା ସମୟରେ ମୃତକଙ୍କୁ, ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3ଙ୍କ ଜମିରେ ମରି ପଡ଼ିଥିବାର ଦେଖିଥିଲେ ।

ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 2, ଗୋରା ମୁଣ୍ଡା ହେଉଛନ୍ତି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଭିଣୋଇ ଯିଏ କହିଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଡିସେମ୍ବର, 2005 ର ଶେଷ ଆଡ଼କୁ ତାଙ୍କ ମୃତ ଝିଅର ସୁଧି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗଦେବାକୁ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଆସିଥିଲେ । ତଥାପି, ତାଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ଅପରାଧରେ ବ୍ୟବହୃତ କୌଣସି ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ଜବତ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ସେ ବିଷୟରେ ଉତ୍ତର ଦେବାରେ ସେ ଅସମର୍ଥତା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3, ସୁନା ମୁଣ୍ଡା କହିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ଜମିରେ ମୃତକଙ୍କ ମୃତଦେହ ପଡ଼ିଥିବାର ଦେଖିବାକୁ ପାଇଥିଲେ ଏବଂ ସେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହ ଶବକୁ ଜଗି ରହିଥିଲେ । ସେ ତଦନ୍ତ ସମୟରେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ, ଆବେଦନକାରୀ ପୋଲିସ ସମ୍ମୁଖରେ ମୃତକଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିଥିବାର ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ପୋଲିସକୁ ସେହି ସ୍ଥାନକୁ ନେଇ ଯାଇଥିଲେ ଯେଉଁଠାରେ ସେ ଅପରାଧର ଅସ୍ତ୍ରକୁ, ଅର୍ଥାତ୍ ବାଉଁଶ ଲାଠି (ଏମ୍. ଓ. I) ଲୁଚାଇ ରଖିଥିଲେ ।

ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 4, ପାଲା ମୁଣ୍ଡା ହେଉଛନ୍ତି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବଡ଼ ଭଉଣୀ ଯିଏକି ମୃତକଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ କିପରି ଓ କେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ହୋଇଥିଲା ସେ ବିଷୟରେ ନିଜର ଅଜ୍ଞତା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ବିପକ୍ଷୀ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା ।

ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 5, କୃଷ୍ଣ ମୁଣ୍ଡା କହିଥିଲେ ଯେ ପୋଲିସ ତାଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିର ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 2ଙ୍କ ଘରୁ ଗୋଟିଏ ବାଉଁଶ ଲାଠି (ଏମ୍. ଓ. I) ଏବଂ ଗୋଟିଏ କୁରାଢ଼ୀ (ଏମ୍. ଓ. II) ଜବତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହିପରି ସେ ଅପରାଧର ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ଜବତ ହେବାର ସାକ୍ଷୀ ଅଟନ୍ତି ।

ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 6, ଗୁଣ ମୁଣ୍ଡା ହେଉଛନ୍ତି ମୃତକଙ୍କ ପୁଅ, ଯିଏ କହିଥିଲେ ଯେ ଘଟଣା ଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟା ପ୍ରାୟ 6 ରୁ 7ଟା ସମୟରେ, ଆବେଦନକାରୀ, ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 2 ଙ୍କ ଘରେ ଏକ କୁରାଢ଼ୀ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ମାଆଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିଥିଲେ । ସେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କ ମାଆଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରୁଥିବାବେଳେ ଭୟରେ ସେ ଘଟଣାସ୍ଥଳରୁ ପଳାଇ ଯାଇଥିଲେ ।

ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.7, ବଲ୍ଲଭ ମୁଣ୍ଡା ନାମକ ଜଣେ ସହ-ଗ୍ରାମବାସୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଙ୍ଗଲ ନିକଟସ୍ଥ ଏକ ଜମିରେ ମୃତକଙ୍କ ଶବ ପଡ଼ିଥିବା ଦେଖିଥିବାର ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ସେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ମୃତକଙ୍କ ଶବକୁ ଧରି ଏକ ବାଉଁଶ ଲାଠି ସହିତ ସେହି ସ୍ଥାନକୁ ନେଇଥିଲେ ।

ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 8 ଡାକ୍ତର ବିଜୟ କୁମାର ବେହରା କେଉଁଝର ଜିଲ୍ଲା ମୁଖ୍ୟାଳୟ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ସହକାରୀ ଶଲ୍ୟ ଚିକିତ୍ସକ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ପୋଲିସର ଅନୁରୋଧ କ୍ରମେ ସେ ମୃତକଙ୍କ ଶବ ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦ କରିଥିଲେ । ସେ ତାଙ୍କ ବିବୃତିକୁ ଅନୁଲଗ୍ନକ 2 ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରମାଣିତ କରିଥିଲେ ।

ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 9, ତ୍ରିଲୋଚନ ନାୟକ ନାୟକୋଟ ଥାନା ଅନ୍ତର୍ଗତ ବଂଶପାଳ ଫାଣ୍ଡି ଏ. ଏସ୍. ଆଇ. ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସେ ଏହି ମାମଲାର ତଦନ୍ତକାରୀ ଅଧିକାରୀ ଅଟନ୍ତି ।

ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ପନ୍ଦରଟି ଦସ୍ତାବିଜକୁ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ଅନୁଲଗ୍ନକ 1 ହେଉଛି ଏଫ୍.ଆଇ.ଆର୍., ଅନୁଲଗ୍ନକ 2 ହେଉଛି ଶବ ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦ ବିବୃତି, ଅନୁଲଗ୍ନକ 3 ହେଉଛି ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ୫ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅନୁସନ୍ଧାନ ବିବୃତି, ଅନୁଲଗ୍ନକ 4 ହେଉଛି ଅପରାଧ ବିସ୍ତୃତ ବିବୃତି, ଅନୁଲଗ୍ନକ 5 ହେଉଛି ଅପମୃତ୍ୟୁ ତଦନ୍ତ ବିବୃତି, ଅନୁଲଗ୍ନକ 6 ଏବଂ 11 ହେଉଛି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରମାଣପତ୍ର, ଅନୁଲଗ୍ନକ 7 ହେଉଛି ମୃତ ଶରୀର ଚାଲାଣ, ଅନୁଲଗ୍ନକ 8, 9, 10 ଏବଂ 12 ଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ଜବତ ତାଲିକା, ଅନୁଲଗ୍ନକ 13 ହେଉଛି ଧାରା 164 ସିଆର୍.ପି.ସି ଅନୁଯାୟୀ ବିଜ୍ଞ ଜେ.ଏମ୍.ଏସ୍.ସି, କେଉଁଝରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା, ନଥିଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 4 ଙ୍କର ବିବୃତି, ଅନୁଲଗ୍ନକ14 ହେଉଛି ଏସ୍.ଡି.ଜେ.ଏମ୍ କେଉଁଝରଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିବୃତି, ଯାହାକୁ ରାସାୟନିକ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଏସ୍.ଏଫ୍.ଏସ୍.ଏଲ୍ ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କୁ ସମ୍ବୋଧିତ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଅନୁଲଗ୍ନକ 15 ହେଉଛି ରାସାୟନିକ ପରୀକ୍ଷା ବିବୃତି ।

ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ଦୁଇଟି ଭୌତିକ ବସ୍ତୁ (ଏମ୍.ଓ.) ପ୍ରମାଣ କରିଥିଲେ । ଏମ୍. ଓ. I ହେଉଛି ବାଉଁଶ ଲାଠି ଏବଂ ଏମ୍. ଓ. II ହେଉଛି କୁରାଢ଼ୀ ।

ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଆଳ:

4. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଆଳ କୌଣସି ବିଷୟରେ କିଛି ଜାଣି ନଥିବା ଅଟେ । ପ୍ରତିପକ୍ଷ କୌଣସି ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଯାଞ୍ଚ କରିନଥିଲେ କିମ୍ବା କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜକୁ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିନଥିଲେ ।

<u>ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଅନୁସନ୍ଧାନର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ</u> :

5. ନଥିରେ ଥିବା ମୌଖିକ ଏବଂ ଦସ୍ତାବିଜ ପ୍ରମାଣକୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା ପରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଯେ ମୃତକଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ନରହତ୍ୟା ପ୍ରକୃତିର ଥିଲା । ଏହି ଘଟଣାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀ ଭାବେ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 6ଙ୍କର ବୟାନକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତାହା ସ୍ୱଷ୍ଟ, ଦୃଢ଼ ଏବଂ ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା । ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମଧ୍ଯ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3 ଏବଂ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 4 ଏବଂ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 7 ଙ୍କର ବୟାନକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପ୍ରରୋଚନାରେ ଅପରାଧର ଅସ୍ତ୍ର ଜବତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଇ. ଓ. ଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ମଧ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ରାସାୟନିକ ପରୀକ୍ଷା ବିବୃତି (ଅନୁଲଗ୍ନକ 15)କୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି, ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ଯେ କେବଳ ଅପରାଧ ଘଟାଇବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନଥିଲା, ଯାହା ଏଫ୍. ଆଇ. ଆର୍. (ଅନୁଲଗ୍ନକ 1)ରୁ ସ୍ୱଷ୍ଟ ଜଣାପଡୁଛି, ବରଂ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟରୁ ମଧ୍ୟ, ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ, ଶବକୁ ନେଇ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରମାଣ ନଷ୍ଟ କରିବା ଏବଂ ଆଇନଗତ ଦଣ୍ଡରୁ ନିଜକୁ ବଞ୍ଚାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3ଙ୍କ ଜମିରେ ଏହାକୁ ନିଷ୍ପାଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ, ଆଇ.ପି.ସି.ର ଧାରା 302 ଏବଂ 201 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷାରୋପକୁ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାପିତ କରଯାଇଥିଲା ।

<u>ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଯୁକ୍ତି :</u>

6. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବା ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସତ୍ୟନାରାୟଣ ମିଶ୍ର (4) ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ଯଦିଓ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 6ଙ୍କର ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ, ଘଟଣାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟରେ ଥିବା ତଥ୍ୟଗତ ବିରୋଧାଭାସକୁ

ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଯାହା ତଦନ୍ତକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ମାଧମରେ ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବେ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହେବ ଯେ ସେ ଘଟଣାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀ ନଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ସେ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏପରି କହିଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କ ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଏହି ଘଟଣା କେଉଁଠି ଘଟିଥିଲା ସେ ବିଷୟରେ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 1 କିମ୍ବା ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 2 କେହି କିଛି କହି ନାହାଁନ୍ତି ଏବଂ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 2 ଙ୍କ ଘରେ ଘଟଣା ଘଟିବା ସମୟରେ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 6 ଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ ସେମାନଙ୍କର ସାକ୍ଷ୍ୟ ମଧ୍ୟ ନୀରବ ରହିଛି । ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି ବାଢିଥିଲେ ଯେ ଯଦିଓ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 7 କହିଛନ୍ତି ଯେ ସେ ଏକ ବାଉଁଶ ଲାଠି ଧରି ମୃତକଙ୍କ ମୃତଦେହକୁ ନେଇ ଯାଉଥିବା ବେଳେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦେଖିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସେ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 2ଙ୍କ ଘରୁ ଶବକୁ ନେଇ ଯାଉଥିବାର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦେଖିନାହାନ୍ତି ଏବଂ କେବଳ ମାତ୍ର ତଦନ୍ତକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 2ଙ୍କ ଘରୁ ରକ୍ତ ଦାଗଯୁକ୍ତ ମାଟି ଜବତ କରାଯାଇଥିବା ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ ମୃତକଙ୍କ ମୃତଦେହକୁ ଏକ ବାଉଁଶ ଲାଠି ଧରି ନେଉଥିବାର ଦେଖାଯାଇଥିବା ଏବଂ ଜବତ ହୋଇଥିବା ବାଉଁଶ ଲାଠିରେ 'B' ବର୍ଗର ମଣିଷ ରକ୍ତ ରହିଥିବା କୁ ନେଇ, ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଅଭିଯୋଗକାରୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଆଇ. ପି. ସି. ର 302 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷାରୋପ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ତେଣୁ ଏହା ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲା ଯେଉଁଠାରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ସନ୍ଦେହର ଲାଭ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ।

ଅପରପକ୍ଷରେ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ତରଫରୁ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବା ବିଜ୍ଞ ଅତିରିକ୍ତ ସ୍ଥାୟୀ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୋନକ ମିଶ୍ର ଏହି ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତର୍କ କରିଥିଲେ ଯେ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 6 ଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟରେ ଦେଖାଦେଇଥିବା ବିରୋଧାଭାସକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି

ଏହା ମଧ୍ଯ ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଏ ଯେ ସେ ଘଟଣାଟିର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀ ନଥିଲେ, ତଥାପି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଉପଲବ୍ଧ ଏକାଧିକ ପରିସ୍ଥିତି ଏବଂ ତଥ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷଙ୍କ ମାମଲାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ତର୍କ କରିଥିଲେ ଯେ ଘଟଣାସ୍ଥଳରେ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 6ଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ସହିତ ଉକ୍ତ ସ୍ଥାନରୁ ଅର୍ଥାତ୍ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 2 ଙ୍କ ଘରୁ ରକ୍ତ ଦାଗ ଥିବା ମାଟି ଜବତ ହୋଇଥିବା, ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 7ର ବୟାନ ଅନୁଯାୟୀ, ଯିଏ ମୃତକଙ୍କୁ ଏକ ଲାଠି ଧରି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବୋହି ନେଉଥିବାର ଦେଖିଥିଲେ, ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହିତ ମେଳ ଖାଉଥିବା ବାଉଁଶ ଲାଠି (ଏମ. ଓ. I) ରୁ 'B' ବର୍ଗ ର ମାନବ ରକ୍ତ ଚିହ୍ନଟ ବିଷୟରେ ରାସାୟନିକ ପରୀକ୍ଷା ବିବୃତିର ସନ୍ଧାନ ଏବଂ ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଇଙ୍ଗିତରେ ଲାଠି (ଏମ୍. ଓ. I) ଏବଂ କୁରାଢ଼ୀ (ଏମ୍. ଓ. II)ର ଜବତ ଯାହା ମାଧ୍ୟମରେ ଡ଼ାକ୍ତରଙ୍କ ମତ (ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 8) ଅନୁଯାୟୀ ଆଘାତ ସମ୍ଭବ ହୋଇଥିଲା, ଏହା କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ, ପରିସ୍ଥିତିର ଶୃଙ୍ଖଳ ଏତେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ହୋଇଛି ଯେ ଏହା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅପରାଧକୁ ତ୍ରୁଟିହୀନ ଭାବରେ ସୂଚାଇଥାଏ ଏବଂ ତେଣୁ, ଆଇପିସିର ଧାରା 302 ସହିତ 201 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯଥେଷ୍ଟ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ତେଣୁ, ଜେ. ସି. ଆର୍. ଏଲ୍. ଏ.କୁ ବରଖାସ୍ତ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ମୃତକ ଜଣକ ଏକ ନରହତ୍ୟା ଜନିତ ମୃତ୍ୟୁର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲେ କି ?:

7. ଉଭୟ ପକ୍ଷର ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ଯୁକ୍ତିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି, ଆସନ୍ତୁ ପ୍ରଥମେ ମୃତକଙ୍କ ନରହତ୍ୟା ମୃତ୍ୟୁ ସମ୍ପର୍କରେ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ପ୍ରମାଣକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା । ଆମେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲୁ ଯେ ଅପମୃତ୍ୟୁ ତଦନ୍ତ (ଅନୁଲଗ୍ନକ 5) ବ୍ୟତୀତ,

01.01.2006 ତାରିଖରେ ମୃତକଙ୍କ ମୃତ ଦେହକୁ ଶବ ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦ ପରୀକ୍ଷା କରିଥିବା ଡାକ୍ତର (ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 8) ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଘାତଗୁଡ଼ିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛନ୍ତି :-

(i) ବାମ କାନର ଅଧା ଇଞ୍ଚ ଉପରେ ବାମ ପାର୍ଥିବ ଅଞ୍ଚଳରେ ଉପସ୍ଥିତ 2 ½ "x ½ " ଆକାରର ହାଡ଼ର ଗଭୀର ଆଘାତ;

(ii) ମୁହଁର ବାମ ପାର୍ଶ୍ୱରେ 2 "x ½ " x ½ " ଆକାରର କ୍ଷତ ଯାହା ମୁଖର ବାମ କୋଣରୁ ବାମ ହନୁହାଡ଼ ଅଞ୍ଚଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟାପ୍ତ;

iii) ବାମ କାନର ପିନ୍ନା ଉପରେ ¾ " x ¼ " x ¼ " ଆକାରର କ୍ଷତ;

(iv) କଣ୍ଠଦେଶ ଅଞ୍ଚଳର ଠିକ ଉପରେ ବେକରେ ବାମ ପାର୍ଶ୍ୱରେ 1 "x ½ " x ½ " ଆକାରର କଟା କ୍ଷତ ଚିହ୍ନ ।

ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦ ସମୟରେ, ସେ ବାମ ପାର୍ଥିବ ହାଡ଼ରେ ଏକ ଅବନତ ଅସ୍ଥିଭଙ୍ଗ ପାଇଥିଲେ । ମସ୍ତିଷ୍କର ଝିଲ୍ଲୀଗୁଡ଼ିକ ନରମ ଥିଲା, ପାର୍ଥିବ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅସ୍ଥିଭଙ୍ଗ ସହିତ ରକ୍ତ ଦାଗ ରହିଥିଲା । ଅସ୍ଥିଭଙ୍ଗ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ମସ୍ତିଷ୍କର ପଦାର୍ଥ ନରମ ଥିବା ସହିତ ରକ୍ତ ଦାଗଯୁକ୍ତ ଥିଲା, ସେ ବିଶେଷ ଭାବରେ ମତ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ମୃତ୍ୟୁର କାରଣ ମୁଣ୍ଡରେ ଆଘାତ କାରଣରୁ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସମସ୍ତ ଆଘାତ ସ୍ୱଭାବତଃ ଶବ ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦ ପୂର୍ବରୁ ଥିଲା ଏବଂ ଆଘାତ ସଂଖ୍ୟା 1 ରୁ 3 ହୁଏତ ଏକ ଧାରୁଆ ଅଗ୍ର ଥିବା ଅସ୍ତ୍ର ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥାଇପାରେ ଏବଂ ଆଘାତ ସଂଖ୍ୟା 4- ଏକ ଦନ୍ତରା ବସ୍ତୁ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିଲା । ଜେରା ସମୟରେ ସେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଆଘାତ ସଂଖ୍ୟା1 ମୃତକଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟାଇବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଥିଲା । ଜେରା ସମୟରେ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଆଦୌ ନଷ୍ଟ ହୋଇନାହିଁ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ମଧ୍ୟ ଏହାକୁ ଆପତ୍ତି କରିନାହାଁନ୍ତି ଏବଂ

ତେଣୁ, ଡାକ୍ତର (ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 8)ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ଶବ ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦ ବିବୃତି (ଅନୁଲଗ୍ନକ 3)ର ଆଧାରରେ, ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସଠିକ୍ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିଛନ୍ତି ଯେ ମୃତକ ଏକ ନରହତ୍ୟା ଜନିତ ମୃତ୍ୟୁର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲେ ।

<u>ଆବେଦନକାରୀ ମୃତକଙ୍କ ହତ୍ୟା କରିଛନ୍ତି କି ?</u>

8. ବର୍ତ୍ତମାନ, ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ଅର୍ଥାତ୍ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 6 ଙ୍କ ତରଫରୁ ପରୀକ୍ଷିତ ମୁଖ୍ୟ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ଆସିବା ଦ୍ୱାରା, ଆମେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲୁ ଯେ ସେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ମୃତକ ତାଙ୍କ ମା ଥିଲେ ଏବଂ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 2 ଙ୍କ ଘର ତାଙ୍କ ଘର ନିକଟରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିଲା ଏବଂ ଘଟଣା ଦିନ ପ୍ରାୟ 6 ରୁ 7 ଟା ମଧ୍ୟରେ, ଆବେଦନକାରୀ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 2 ଙ୍କ ଘରେ ଏକ କୁରାଢ଼ୀ ମାଧ୍ୟମରେ ମୃତକଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିଥିଲେ । ସେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 2 ତାଙ୍କର ବନ୍ଧୁ ଥିଲେ ଏବଂ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 1 ମୃତକଙ୍କୁ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 2ଙ୍କ ଘରକୁ ଡାକିଥିଲେ ଯେଉଁଠାରେ ଆବେଦନକାରୀ ମୃତକଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ ନିଜ ଜୀବନ ପ୍ରତି ବିପଦ ଆଶଙ୍କା କରି ସେ ଘଟଣାସ୍ଥଳରୁ ପଳାଇ ଯାଇଥିଲେ । ଜେରା ସମୟରେ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 6 କହିଛନ୍ତି ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ମୃତକଙ୍କ ସହ କୌଣସି ଶତ୍ରୁତା ନଥିଲା ଏବଂ ମୃତକ ବେଳେବେଳେ ମଦ୍ୟପାନ କରୁଥିଲେ । ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 6 ଙ୍କର ଜେରାରୁ ଏହା ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ହେଲା ଯେ ସେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.2 ଙ୍କ ଘର ଭିତରକୁ ଯାଇଥିବାବେଳେ ଆବେଦନକାରୀ ମୃତକଙ୍କୁ ଏକ କୁରାଢୀ ଦ୍ୱାରା ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ । ତଥାପି, ଏହା ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 6 ଙ୍କୁ ପଚାରାଉଚରା କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଆଇ. ଓ. (ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.9) ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି ଯେ, ସେ କହି ନଥିଲେ ଯେ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 1 ମୃତକଙ୍କୁ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 2ଙ୍କ ଘରକୁ ଡାକିଥିଲେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ ସେଠାରେ ମୃତକଙ୍କୁ ଏକ କୁରାଢ଼ୀ ମାଧ୍ୟମରେ

ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିଥିଲେ । ତେଣୁ, ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 6 ର ସାକ୍ଷ୍ୟର ତଥ୍ୟଗତ ଅଂଶ ଯାହା ସେ ସେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ, ମୃତକଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଏକ କୁରାଢ଼ୀରେ ଆକ୍ରମଣ କରିବା ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରୁଥିବାର ଦେଖିଥିଲେ, ତାହା ସି ଆର୍ ପି ସିର ଧାରା 161 ଅଧୀନରେ ନଥିଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.6 ଙ୍କର ପୂର୍ବ ବିବୃତିରେ ନାହିଁ । ଏତଦ୍ବ୍ୟତୀତ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.1, ମୃତକଙ୍କୁ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.2 ଙ୍କ ଘରକୁ ଡାକି ନେଇଥିବାର କହିନାହାଁନ୍ତି । ସେହିଭଳି, ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 2 ଉଲ୍ଲେଖ କରିନଥିଲେ ଯେ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 1 ମୃତକଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଡାକିଥିଲେ । ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 1 କିମ୍ବା ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 2 ମୃତକ କିମ୍ବା ମୃତକଙ୍କୁ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 2ଙ୍କ ଘରକୁ ଡକାଯିବାର କିମ୍ବା ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 2ଙ୍କ ଘରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିନାହାଁନ୍ତି ।

ତେଣୁ, ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 6 ଙ୍କର ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ନାହିଁ । ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 6 ର ସାକ୍ଷ୍ୟରେ ତଥ୍ୟଗତ ବିରୋଧାଭାଷକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଘଟଣାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀ ଭାବରେ ତାଙ୍କର ବୟାନ ସନ୍ଦେହଜନକ ହୋଇଯାଏ । ଏହା ଠିକ୍ ଯେ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 2ଙ୍କ ଘରୁ, ଜବତ ତାଲିକା ଅନୁଲଗ୍ନକ 9 ଅନୁଯାୟୀ ଆଇ. ଓ. (ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 9) ରକ୍ତଭିଜା ମାଟି ଓ ନମୁନା ମାଟିକୁ ଜବତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ, ଏକ ବାଉଁଶ ଲାଠି ଧରି ମୃତକଙ୍କ ଶବକୁ ନେଉଥିବାର ଦେଖିଥିବା ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 7 ଙ୍କ ପ୍ରମାଣ ମଧ୍ୟ ଅଟଳ ରହିଛି ଏବଂ ଏହା ମଧ୍ୟ ରାସାୟନିକ ପରୀକ୍ଷା ବିବୃତରୁ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି ଯେ ଲାଠିରୁ (ଏମ. ଓ. I) 'B' ବର୍ଗର ମାନବ ରକ୍ତ ଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା ଏବଂ ଡାକ୍ତର ମଧ୍ୟ ମତ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ମୃତକଙ୍କୁ ହୋଇଥିବା ଆଘାତ ଲାଠି (ଏମ୍.ଓ. I) ଏବଂ କୁରାଢ଼ୀ (ଏମ୍.ଓ. II) ଦ୍ୱାରା ସମ୍ଭବ ହୋଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ନୀରବ ଥାଏ ଯେ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 7 ମୃତଦେହକୁ

ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 2ଙ୍କ ଘରୁ ବାହାର କରାଯାଉଥିବାର ଦେଖିଥିଲେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଆଇପିସିର ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷାରୋପକୁ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ସଫଳତାର ସହ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଛି ବୋଲି ଧରିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ କଷ୍ଟକର । ତେଣୁ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ସଫଳତାର ସହ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ବୋଲି ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ।

ଆବେଦନକାରୀ, ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 201 ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରଦାୟୀ କି ?:

9. ବର୍ତ୍ତମାନ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 201 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷାରୋପକୁ ଆସିବା, ଆମ ପାଇଁ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପୁନଃସ୍ଥାପନ କରିବା ଉଚିତ ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି :

> "କେହି ଏହା ଜାଣି କିମ୍ବା ବିଶ୍ୱାସ କରିବାର କାରଣ ରଖି ଏହିକି ଯେ କୌଣସି ଅପରାଧ କରାଯାଇଥିଲା, ଅପରାଧୀଙ୍କୁ ଆଇନଗତ ଦଣ୍ଡରୁ ବଞ୍ଚାଇବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ ସେହି ଅପରାଧ ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ପ୍ରମାଣକୁ ନଷ୍ଟ କରିବା, କିମ୍ବା ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେହି ଅପରାଧ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ସୂଚନା ଦେବା ଯାହା ସେ ଜାଣିନ୍ତି କିମ୍ବା ମିଥ୍ୟା ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ।"

(2007) 7 ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ କେସସ୍ 502ରେ ବିବୃତି ହୋଇଥିବା ସୁଖରାମ-ବନାମ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ରାଜ୍ୟ ମାମଲାରେ, ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 201

ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧର ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶବ୍ଦରେ ଆଲୋଚନା କରିଛନ୍ତି :

> "ଏହି ଧାରା ପ୍ରଥମ ଅନୁଚ୍ଛେଦରେ ଅପରାଧ ଗଠନ ପାଇଁ ସ୍ୱୀକାର୍ଯ୍ୟ ରହିଛି, ଯେତେବେଳେ କି ଅବଶିଷ୍ଟ ତିନୋଟି ଅନୁଚ୍ଛେଦ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅପରାଧର ପରିସ୍ଥିତିର ମାତ୍ରା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ତିନୋଟି ଭିନ୍ନ ସ୍ତରର ଦଣ୍ଡ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥାଏ । ଆଇପିସି ଧାରା 201 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଅପରାଧକୁ ସମସ୍ତଙ୍କର ଜ୍ଞାନରେ ଆଣିବାକୁ, ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବାକୁ ଥିବା ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି:(i) ଅପରାଧ କରିବା; (ii) ଧାରା 201 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଖରେ ଅପରାଧ ହୋଇଛି ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରିବାର ଜ୍ଞାନ କିମ୍ବା କାରଣ ଥିବା ଆବଶ୍ୟକ; (iii) ଉକ୍ତ ଅପରାଧରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରମାଣ ନଷ୍ଟ କରିଥିବା ଉଚିତ୍; ଏବଂ (iv) ଅପରାଧୀକୁ ଆଇନଗତ ଦଣ୍ଡରୁ ବଞ୍ଚାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କିମ୍ବା ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରଖି ସେ ଅପରାଧ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସୂଚନା ଦେବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା, ଯାହାକୁ ସେ ଜାଣିଥିଲେ ବା ମିଥ୍ୟା ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରିଥିଲେ । ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଅପରାଧ କରୁଥିବା ଅପରାଧୀକୁ ବଞ୍ଚାଇବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତର ପ୍ରାଥମିକ ଏବଂ ଏକମାତ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା କୌଣସି ଗୁରୁତ୍ୱର ଆବଶ୍ୟକତା କରେ ନାହିଁ ଯେ ଆଇପିସି ଧାରା 201 ଅଧୀନରେ ଏକ ଅପରାଧକୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଜ୍ଞାନରେ ଆଣିବା ପାଇଁ, କେବଳ ମାତ୍ର ସନ୍ଦେହ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ଏହା

ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ ନଥିରେ ଦୃଢ଼ ପ୍ରମାଣ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଜାଣିଥିଲେ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଯଥେଷ୍ଟ ସୂଚନା ଥିଲା ଯାହା ତାଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିବାକୁ ପ୍ରେରିତ କରିଥିଲା ଯେ ଅପରାଧଟି ଘଟିଛି ଏବଂ ଜଣାଶୁଣା କିମ୍ବା ଅଜ୍ଞାତ ଅପରାଧୀଙ୍କୁ ବଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ଅଭିଯୁକ୍ତ ପ୍ରମାଣକୁ ନଷ୍ଟ କରିବାର କାରଣ ହୋଇଛନ୍ତି ।"

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଇନର ସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ ଭଲ ଭାବରେ ଜାଣିଛନ୍ତି ଯେ, କେବଳ ଏକ ମୃତଦେହକୁ ଘଟଣା ସ୍ଥାନରୁ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନକୁ ନେବା ଆଇପିସିର ଧାରା 201 ଅଧୀନରେ ନ ଆସିପାରେ । ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ବ୍ୟକ୍ତିଟିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିଶ୍ଚିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ, ସେ କାହିଁକି ଶବକୁ ବହନ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଏହା ବିଶ୍ୱାସ କରିବାର ଜ୍ଞାନ କିମ୍ବା କାରଣ ଥିଲା କି ନାହିଁ ଯେ, ମୃତଦେହଟି ଜଣେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଶରୀର, ଯିଏ ଏକ ନରହତ୍ୟା ସ୍ୱଭାବର ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କରିଥିଲେ । ଯଦି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଆଇନଗତ ଦଣ୍ଡରୁ ନିଜକୁ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କାହାକୁ ବଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ତଥ୍ୟଗତ ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ନଷ୍ଟ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିବା ଜଣାପଡ଼େ, ତେବେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନିଆଯାଇପାରେ ଯେ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ଆଇପିସିର ଧାରା 201 ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡ ଯୋଗ୍ୟତାକୁ ଆକର୍ଷିତ କରେ ।

ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 201 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ୱ ବିଷୟରେ ନଥିରେ ଥିବା ପ୍ରମାଣକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ସମୟରେ, ସେ ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ କରିଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ତାହା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ, ବରଂ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଏହି ଜ୍ଞାନ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଅପରାଧ ଘଟିତ ହୋଇଛି, ଏହା ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହେଉ ବା ଅନ୍ୟ କାହା ଦ୍ୱାରା ହେଉ କିଛି ଫରକ ପଡ଼େ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ, ଯଦିଓ ଆବେଦନକାରୀ ଆଇ.ପି.ସି. ର

ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ନ୍ତି, ତଥାପି ଆଇ.ପି.ସି. ର ଧାରା 201 ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କୁ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦାୟୀ କରାଯାଇପାରିବ, ଯଦି ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ସେ ଆଇନଗତ ଦଣ୍ଡରୁ ନିଜକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମୃତଦେହକୁ ନିଖୋଜ କରିବାରେ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 7 ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ମୃତକଙ୍କ ଶବକୁ ଏକ ବାଉଁଶ ଲାଠି ସହିତ ଧରିଥିବାର ଦେଖିଥିଲେ ଏବଂ ପରଦିନ ଅପରାହ୍ନ ସମୟରେ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 1ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶବକୁ ଉଦ୍ଧାର କରାଯାଇଥିଲା । ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 7ଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ରହିଛି ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ, ମୃତକଙ୍କ ଶବକୁ ବାଉଁଶ ଲାଠି ସହିତ ବହନ କରୁଥିବାର ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା ଏବଂ ମୃତଦେହ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3 ଙ୍କ ଘରର ବାଡ଼ି ପଟେ ମିଳିଥିଲା, ଏବଂ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 9, ଆଇ. ଓ. ସେହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି । ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବିବୃତିରେ, ଯେତେବେଳେ ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 7 ଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ ରଖିଥିଲେ, ଆବେଦନକାରୀ ଏହା କେବଳ ମିଥ୍ୟା ବୋଲି ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲେ । ଯେହେତୁ ମୃତକ ନରହତ୍ୟା ଜନିତ ମୃତ୍ୟୁର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ, ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 7 ଙ୍କ ବୟାନ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଲାଠି ସହିତ ଶବ ବହନ କରୁଥିବାର ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା ଏବଂ ମୃତଦେହ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3 ଙ୍କ ଘର ବାଡ଼ି ପଟେ ମିଳିଥିଲା, ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଦେଖାଯାଇଥିବା ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାର ଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ସେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ତେଣୁ, ଏହା ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟିତ୍ୱରୁ ନିଜକୁ ବଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ମୃତକଙ୍କ ଶବକୁ ନଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ

ଏବଂ ତେଣୁ, ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅଭିଯୋଗକୁ ସମସ୍ତ ଯଥୋଚିତ ସନ୍ଦେହ ବାହାରେ ଆଇପିସିର ଧାରା 201 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଛନ୍ତି ।

ଉପସଂହାର

10. ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତକୁ ଏତଦ୍ବାରା ରଦ୍ଦ କରାଯାଉଛି, ତଥାପି, ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 201 ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କର ଦୋଷସିଦ୍ଧି ଉପଯୁକ୍ତ ଏବଂ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଛି ଏବଂ ଏହା ଦୃଢ଼ ରୂପେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଛି ।

ନଥିରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ 31.12.2005 ତାରିଖ ପରଠାରୁ ଏହି ମାମଲାରେ ନ୍ୟାୟିକ ହେପାଜତକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବିଚାର ସମୟରେ ତାଙ୍କୁ ଜାମିନ ମୁକ୍ତ କରାଯାଇ ନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଆବେଦନ ବିଚାରଧୀନତା ସମୟରେ ତାଙ୍କୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା 08.02.2012 ତାରିଖରେ ଜାମିନ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ, ସେ ପୂର୍ବରୁ ଆଇ.ପି.ସି.ର ଧାରା 201 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ପାଇଁ ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିବା ଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କରିସାରିଛନ୍ତି । ତେଣୁ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଆଉ ହେପାଜତକୁ ନିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ତଦନୁସାରେ, ଜେ. ସି. ଆର୍. ଏଲ୍. ଏ. କୁ ଆଂଶିକ ଭାବେ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଉଛି

ଏହି ମାମଲାରୁ ନିବୃତ୍ତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ, ଆମେ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସତ୍ୟନାରାୟଣ ମିଶ୍ର, ଯାହାଙ୍କୁ ଓ ଏଚ୍ ସି ଏଲ୍ ଏସ୍ ସି ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅଧିବକ୍ତା ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା, ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପହଞ୍ଚିବା ଦିଗରେ ତାଙ୍କର ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ

କରିଥିବାରୁ, ତାଙ୍କ ପ୍ରତି କୃତଜ୍ଞତା ଜ୍ଞାପନ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛୁ । ବିଜ୍ଞ ଅତିରିକ୍ତ ସ୍ଥାୟୀ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ସୋନକ ମିଶ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟବାନ ସହାୟତାକୁ ମଧ୍ୟ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରଶଂସା କରଛନ୍ତି ।

....

ଏସ୍.କେ. ସାହୁ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

....

ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ଦାଶ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ
20 ନଭେମ୍ବର 2023/ବି. କେ. ସାହୁ

HIGH COURT ORISSA

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣ ଟିପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦିକା
ସଙ୍ଗୀତା ସେନାପତି
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ,କଟକ